

Süryani kadınlar devrimin bir parçası

Posted on 30/10/2018

Süryani kadınlar olarak devrim ruhunu yakalayacak, mevcut gelişmelere ayak uyduracak düzeye geldik. Kendimizi Suriyeli kadınların genel örgütünün bir parçası olarak görüyoruz. Sorunlarımız bir,

bu nedenle özgür bir gelecek yaratmak için birlik olmalıyız.

Kadınlardan oluşan askeri bir gücün kurulması tarihi bir kazanım. Çünkü Süryani kadınlar öldürülme, tecavüz, esarete maruz kaldı. Zorla dinleri değiştirildi, kabul etmeyenler çocuklarının gözleri önünde öldürüldü. Bu nedenle silahlanmaları bir devrim niteliğinde.

Tarih boyunca katliam, sürgün ve asimilasyona uğrayan halklardan biri olan Süryaniler, Rojava Devrimi'yle birlikte 'kendini savunamayan bir halk' pozisyonundan çıkıp devrimin bir parçası oldu. Süryani kadınlar, BAAS rejimin baskıları nedeniyle sadece Avrupa'da örgütlenebildiler. Buldukları topraklar üzerinde örgütlenmeleri ise Rojava Devrimi'yle mümkün oldu. Kadınlar meclis, kooperatif, akademiler şeklinde örgütlenip, öz savunma gücü

oluşturdular. Demokratik Özerk Sistem içerisinde de yöneticilik düzeyinde etkin oldular.

Rojava Devrimi'nin başlangıcından beri özerk sistemin geliştirilmesinde rol oynayanlardan biri de Cizîr Kantonu Yasama Meclisi Eşbaşkanı Nazîra Goreya. Goreya ile karşılaştığımız 'Yapım Aşamasındaki Devrim' adlı Dünya Kadın Konferansı'nda Suriye'de yaşayan Süryani kadınların örgütlülüğünü konuştuk.

REWŞAN DENİZ: Suriye'de Süryanilerin dağılımı nasıl?

Nazîra Goreya: Süryaniler olarak Suriye'nin kadim halklarından biriyiz. Beth Nehrîn veya diğer adıyla Mezopotamya toprakları üzerinde 5 bin yıllık tarihe ve uygarlığa sahibiz. Bugün Suriye'nin tarihi esasta Süryanilerin tarihidir. Suriye adı da Süryani'den geliyor.

Kriz öncesi Süryaniler Suriye nüfusunun yüzde 20'sini oluşturuyordu. Cizîr, Hema, nehir kıyılarında ve Şam'da yaşıyorlardı.

Süryaniler sadece Hıristiyanlardan oluşmuyor, bir ulus olarak Müslüman Süryaniler de mevcuttur.

Rejim döneminde Süryani kadınların örgütlülüğü var mıydı?

Süryani halkı 1914-1915 yıllarında Seyfo Katliamı gibi toplu katliamlara maruz kaldı. Bu katliamda Süryani, Ermeni ve Tor Ebdîn'li (Mêrdîn'in Midyad ilçesini ve çevresini kapsayan bölge) Yunanlılar hedeflendi. Yarım milyondan fazla insan burada katledildi.

Bu katliam Süryani halkı üzerinde büyük bir etki yarattı. Zayıf, savunmasını yapamayan bir kişilik yarattı. Türkiye ve Suriye devletlerinin etkisine girdi, ulus olarak asimile oldu.

Türkiye'dekiler Hıristiyan Türk, Suriye'dekiler Hıristiyan Arap olarak adlandırıldı. Yani kimlik ve dillerinin içeriği boşaltıldı. Bu yüzden çok zayıf düştü. Her iki ülkede de kimliksiz

ve ulus gerçekliğinden uzak bırakıldık.

Hıristiyan toplumunda kadın üzerindeki baskı diğer dinlere nazaran daha az olduğundan kadın özgürlüğü imkanları daha fazladır; çok eşlilik, erken yaşta evlilikler yoktur mesela. Ancak Ortadoğu'nun bir halkı olmamızdan dolayı buranın genel kanunları bizim için de geçerliydi.

Süryani kadınlar 90'lı yılların başında Avrupa'da örgütlenmeye başladı. Söz konusu devletlerdeki şovenizm nedeniyle ülkede örgütlenme imkanı yoktu. Bu nedenle Avrupa'da başladı. Bu dönemde ülkeye dönüş kararı alındı ve kadınlar da dahil Süryani grupları Irak'ta Beth Nehrîn ve Qendîl dağlarındaki yerleşkelerine döndü.

Ne zaman, neden örgütlenmeye karar verdiniz?

Örgütlenme, halkın özgürlük çizgisi temelinde bir karardı. Ülkeye dönüş, ilk adımdı. Bu dönemde dönüş imkanları sadece Irak ve Qendîl için vardı. Saddam'ın düşüşünden sonra Süryaniler şehirlere indi, Suriye kriziyle birlikte ise Suriye topraklarına geçti. Ancak Suriye'de örgütlenmenin 2000'li yıllardan sonra başladığını belirtebilirim. BAAS rejimi döneminde Süryanilerin siyasi bir parti ilan etme imkanları olmadığı için Süryani Kültür Derneği yoluyla kadınların eğitime ve örgütlenmesine başladık.

Yıllardır şiddetli bir savaş ortamında yaşıyorsunuz. Süryani kadınlar verilen mücadelenin neresinde yer aldı?

Süryani Kadınlar Birliği'ni, kadının yerelerde birlikteliğini yaratmak ve aktifleştirmek amacıyla, Beth Nehrîn Kadınlar Birliği'ni de Avrupa'da bir çatı örgütü olarak kurduk. Irak ve Türkiye'de de Süryani Kadınlar Derneği olarak bulunduğumuz bütün topraklarda örgütlendik.

Süryani Kadınlar Birliği 2013'te kuruldu. Suriye Devrimi'nin başlangıcından beri faaliyet içerisindeydi. Özerk yönetimin kuruluşunda, toplumsal sözleşmenin yazılmasında ve kadın kanunlarının hazırlanmasında yer aldı. Kadının özerk yönetimde öncülük etmesi amacıyla çalışma yürüttü. Kurum eşbaşkanlıklarına katıldı, özerk yönetimde karar organlarında yer aldı. Cins ve halk olarak öz savunmaya katılarak silahlandı.

Arap ve Süryani kadınlar, Kürt kadınların yanında DAİŞ'e karşı yürütülen hamlelere katıldı ve mücadelesi hala devam ediyor.

Örgütlülük kapsamında bugüne kadar neler başarıldı? Bütün Süryani kadınları kucaklayabiliyor musunuz?

Kadın örgütlenmesinde büyük zorluklarla karşılaşıyoruz. Kadın örgütlenmesi zor bir çalışma. Erkek egemenliğinin hükmü nedeniyle kadının kendine güveni kalmayacak düzeye gelmiş, toplumun örf, adet ve geleneklerine teslim olmuş. Ancak şunu söyleyebilirim ki örgütlenme anlamında büyük adımlar atmışız ve atmaya devam ediyoruz. Devamlılık başarı anlamına geliyor. Süryani kadınlar olarak devrim ruhunu yakalayacak, mevcut gelişmelere ayak uyduracak düzeye geldik. Kendimizi Suriyeli kadınların genel örgütünün bir parçası olarak görüyoruz. Kadın her nerede olursa olsun, hangi inanç, ulus, renge sahip olursa olsun neticede sorunlarımız birdir. Bu nedenle birlikte özgür bir gelecek yaratmak için birlik olmalıyız.

Kuzey Suriye Devrimi'nin Süryani halkı, özelde ise kadınlar üzerindeki etkisi nasıl? Demokratik Özerk sistemde temsil düzeyinizi yeterli buluyor musunuz?

Tarihi bir devrim olan ve Kadın Devrimi olarak bilinen Rojava veya Kuzey Suriye Devrimi'nde kadın alttan üste kadar her alanda yerini almış ve öncülük yapıyor. Askeri alanda fedai bir ruhla bölgesini savundu ve bu uğurda şehit düştü. Aynı zamanda siyasi alanda öncülük rolü aldı. Suriyeli kadınlar gerek özerk yönetimde gerekse diplomasi

çalışmalarıyla seslerini dünyaya ulaştırdı.

Süryani kadınlar öz savunmalarını oluşturmak için neler yaptı? Üç yıl önce kurulan Beth Nahrin Taburu nasıl işliyor? Bu tabur, Süryani toplumunda ne gibi değişikliklere yol açtı?

Süryani kadınlardan oluşan askeri bir gücün kurulmasını tarihi bir kazanım olarak görüyoruz. Çünkü Süryani kadınlar öldürülme, tecavüz, esarete maruz kaldı. Zorla dinleri değiştirildi, kabul etmeyenler çocuklarının gözleri önünde öldürüldü. Tekrar katliamlarla yüz yüze gelmemek için Süryani kadınlar da silahlandı.

Hıristiyan toplumunda silahlanma kültürü yoktur, bu nedenle Süryani kadınların silahlanması özellikle kadınlar tarafından bir devrim olarak değerlendiriliyor.

Ortadoğu kadınları geleceklerini nasıl örebilirler sizce? Hangi ilkeler ve hangi öncelikler etrafında mücadele yürütmeliler?

Bilindiği gibi Ortadoğu tarihinde kadın köleydi, şeriat gelenek ve kanunları altında yaşıyordu, kadının konumu ikinci hatta üçüncü derecedeydi. DAİŞ terör zihniyeti toplumumuzu bin yıl daha gerilere sürüklemek istedi. Kadınlar köle olarak pazarlarda satıldı, tecavüz edildi. Ancak bugün haklarımızı elde etmemiz, korumamız yönüyle tarihi bir fırsat önümüzde duruyor. Neolitik dönemin tanrıçaları gibi toplumun temeli, doğal yaşamın kurucusu olabiliriz.

Ortadoğu ve dünya kadın mücadelesi ve dayanışmasıyla kadın tanrıçalar bir kez daha kendisini yaratacak, özgürlüğü mümkün kılacaktır.

Nazîra Goreya kimdir?

Qamişlo'da doğdu. Süryani dili öğretmenliği yaptı. Süryani Kültür Merkezi'nde örgütlenme çalışmaları yürüttü. 2013 yılında ilan edilen Süryani Kadınlar Birliği'nin kurucularındadır, halen yürütmesinde yer alıyor. Demokratik Özerk Yönetim çalışmalarında başından beri yer aldı. Şu anda Cizîr Kantonu Yasama Meclisi Eşbaşkanı düzeyinde görev yapıyor.

Kaynak: [Yeni Özgür Politika](#)